

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/55012
G.K.62

Sayı : 72079556-610- 105
Konu : Soru Önergesi (7/55012)

10/02/2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 09.12.2021 tarihli ve 924685 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Şırnak Milletvekili Sayın Nuran İMİR tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/55012 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (2 sayfa)

Şırnak Milletvekili Sayın **Nuran İMİR**'e Ait 7/55012 Esas Numaralı Yazılı Soru Önergesine
İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımızca engelli bireylere yönelik eğitim, istihdam, sağlık, bakım, sosyal hayata katılım konularında yapılan çalışmalarda cinsiyet bazlı ayrıştırma yapılmamakta olup, kadın erkek ayrımı yapılmadan tüm engelli bireyleri kapsayan çalışmalar faaliyetler yürütülmektedir.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından uygulamaya konulan ve 2018-2023 yıllarını kapsayan "Kadının Güçlenmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı"nda "*Özel politika gerektiren kadınların ekonomik hayata katılmaları konusunda çalışmaların arttırılması*" stratejisine ilişkin faaliyetler arasında "*Engelli kadınların istihdamı ve çalışma hayatında karşılaştığı zorluklarla başa çıkabilmesi amacıyla destekli istihdam modeli geliştirilecektir.*" faaliyete yer verilmiştir.

24 Ekim 2019 tarihinde Bakanlığımız kamu sektörü, üniversiteler, sivil toplum kuruluşlarından davetlilerin katılımı ile Engelli Kadınların Sorunları ve Çözüm Önerileri Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Çalıştaya; kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör, sosyal taraflar, sivil toplum kuruluşları ve üniversite temsilcilerinden oluşan yaklaşık 190 kişi katılım sağlamıştır. Çalıştay "Engelli Kadınların Sosyal Statüsü", "Engelli Kadınlar ve Çalışma Hayatı", "Bakım İhtiyacı Olan Kadınların Bakımı ve Barınması" olmak üzere üç oturumda gerçekleştirilmiş olup; her oturuma ilişkin engelli kadınların sorunları ve çözüm önerilerini içeren çalıştay raporu hazırlanarak ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına resmi yazı ile gönderilmiştir.

Türkiye'de engelli kadın ve kız çocukları dahil engelli kişilerin insan hak ve özgürlüklerinden tam ve eşit şekilde yararlanmasını temin ve teşvik etmek üzere alınması gereken tedbirler politika düzeyinde benimsenmiştir. Engellilik konusunun tüm politika alanlarında gözetilmesi ve hak temelli bir yaklaşımla kurgulanması ile engellilerin politika oluşturma ve karar alma mekanizmalarına katılımının temin edilmesi engellilik politikasının temel dayanağını oluşturmaktadır.

Bu çerçevede, farklılıklara saygı ve toplumsal bütünleşme temelinde engellilerin eşit vatandaşlar olarak insan onuruna yaraşır bir yaşam sürdürmeleri temel hedef olarak belirlenmiştir. Engelliler politikasının uluslararası dayanağını ülkemiz tarafından sırasıyla 2009 ve 2015 yıllarında onaylanan Engellilerin Haklarına İlişkin Sözleşme (EHİS) ve İhtiyari Protokolü, ulusal dayanağını ise Anayasa ve Engelliler Hakkında Kanun oluşturmaktadır.

Türkiye'de mevcut engelliler politikasına ilişkin yaklaşım, engellilik alanında çerçeve kanun niteliğinde olan ve 2005 yılında çıkarılan 5378 sayılı Engelliler Hakkında Kanun ile şekillenmiştir. Bu Kanunla engellilere yönelik politika ve hizmetlerin geliştirilmesi ve uygulanmasında, engellilerin insan onur ve haysiyetinin dokunulmazlığı temelinde, kendi seçimlerini yapma özgürlüğünü ve bağımsızlığını kapsayacak şekilde bireysel özerkliğine saygı gösterilmesinin esas olduğu, engelliliğe dayalı ayrımcılık yapılamayacağı, engellilere yönelik politika oluşturma, karar alma ve hizmet sunumu süreçlerine engellilerin katılımı, fırsat eşitliği, erişilebilirliğin sağlanmasının, istismarın önlenmesi, aile bütünlüğünün korunması, engeli olan kadın ve kız çocuklarının çok yönlü ayrımcılığa maruz kalmalarının önlenmesi, engelli çocuğun üstün yararının gözetilmesi ve engellilere yönelik mevzuat düzenlemelerinde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığının görüşünün alınmasının esas olduğu belirlenmiştir.

EHİS'in 33 üncü maddesi gereği odak kurum olan Bakanlığımız, Sözleşme'nin uygulanmasının teşvik ve temin edilmesi ile izlenmesini sağlamak üzere ilgili ve sorumlu taraflarla iş birliği içinde çalışmalar yürütmektedir.

Bu kapsamda kamu kurum ve kuruluşları, engellilik alanında faaliyet gösteren sivil toplum kuruluşları ve bu alanda çalışmalar yürüten akademisyenlerin katılımlarıyla Bakanlığımız koordinasyonunda oluşturulan "2030 Engelsiz Vizyon Belgesi"; 3 Aralık 2021 Dünya Engelliler Günü'nde Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip ERDOĞAN tarafından ilan edilmiştir.

Engellilerin eşit vatandaşlar olarak potansiyellerini gerçekleştirebildikleri içermeci bir toplum inşa etmek vizyonunu ortaya koyan "2030 Engelsiz Vizyon Belgesi", 8 politika alanında 31 hedef ve 107 eylem alanından oluşmaktadır.

Temel ilkelerden birinin kadın-erkek eşitliği olarak belirlendiği 2030 Engelsiz Vizyon Belgesi "İçermeci ve Erişilebilir Toplum", "Hakların Korunması ve Adalet", "Sağlık ve İyilik Hali", "Kapsayıcı Eğitim", "Ekonomik Güvence", "Bağımsız Yaşam", "Afet ve İnsani Bakımdan Acil Durumlar" ve "Uygulama ve İzleme" olarak 8 başlık altında, 31 hedef ve 107 eylem alanından oluşmaktadır.

Bu Vizyon Belgesi; engelli bireylerin insan haklarından ayrımcılığa uğramaksızın yararlanabilmelerini, bireysel özerkliklerine, bağımsızlıklarına, farklılıklarına ve kararlarına saygı duyulmasını, farklılıkları gören ve çeşitliliği destekleyen kapsayıcı eğitimin her seviyede güçlendirilmesini, engelli bireylerin ekonomik statülerinin güçlendirilmesini ve toplum içerisinde diğer bireylerle birlikte eşit ve bağımsız bir şekilde yaşamlarını sürdürebilmelerini hedeflemektedir.

2030 Engelsiz Vizyon Belgesi'nin anılan yukarıda yer verilen alanları da kapsayan amaç ve hedeflerinin 3'er yıllık eylem planları ile hayata geçirilmesi planlanmıştır. Bu doğrultuda ilk Engelli Hakları Ulusal Eylem Planı'nın hazırlıkları, tüm tarafların katılımıyla devam etmektedir.